

TÜRKİYE'DE TURİST VİZESİ VEYA İKAMET İZİNİ İLE BULUNAN YABANCILARIN SAĞLIK HAKKINA İLİŞKİN BİLGİ NOTU

İÇİNDEKİLER

- 01 Amaç ve Yararlanıcı
- 02 Sağlık Hakkı Nedir?
- 03 Turist Vizesinin Sağlık Hakkı Bağlamında Sağladığı Haklar Nelerdir?
- 04 İkamet İzninin Sağlık Hakkı Bağlamında Sağladığı Haklar Nelerdir?
- 05 Kaynaklar

AMAÇ

Bu bilgi notu, Türkiye'de turist vizesi veya ikamet izniyle bulunan yabancıların sağlık hakkına ilişkin bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır.

YARARLANICI

Bu bilgi notunun yararlanıcısı LGBTİ+'lar başta olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan ve Türkiye'de turist vizesi veya ikamet izniyle bulunan yabancılarıdır.

Türkiye'de Turist Vizesi veya İkamet İzni ile Bulunan Yabancıların Sağlık Hakkına İlişkin Bilgi Notu

SAĞLIK HAKKI NEDİR?

Sağlık hakkı Dünya Sağlık Örgütü Tüzüğü'nde "Mümkün olan en yüksek sağlık standardına ulaşma hakkı" olarak tanımlanmıştır. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiseri Mary Robinson, sağlık hakkını "Hükümetlerin ve yöneticilerin mümkün olan en kısa zamanda herkesin ulaşabileceği ve yararlanabileceği bir sağlık sistemini kuracak politikalar ve eylem planları ortaya koymalarını gerektirir." şeklinde ifade etmiştir.

Temel insan hakları arasında yer alan sağlık hakkı, 1982 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 56. maddesinde "Herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu" hükmü ile güvence altına alınmıştır.

"Mümkün olan en yüksek sağlık standardına ulaşma hakkı"

TURİST VİZESİNİN SAĞLIK HAKKI BAĞLAMINDA SAĞLADIĞI HAKLAR NELERDİR?

Turizm vizesi Türkiye'ye turistik veya resmi ziyaret, iş görüşmesi, konferans, seminer, toplantı, festival, fuar, sergi, sportif etkinlik, kültürel ve sanatsal etkinlik gibi amaçlarla gelmek isteyen yabancılara verilmektedir.

Bu tanımdan anlaşılacağı üzere turizm vizesi kişiye sadece turistik amaçlarla ülkeye girme hakkı tanımaktadır. Turist vizesi ile Türkiye sınırlarında bulunan yabancıların özel ve devlet hastanelerinin sunduğu sağlık hizmetlerinden öngörülen ücret karşılığında yararlanmaları mümkündür. Ancak bu yabancıların Türkiye Cumhuriyeti'nin Türk vatandaşlarına sağladığı genel sağlık sigortasından faydalanmaları mümkün değildir.

İKAMET İZİNİNİN SAĞLIK HAKKI BAĞLAMINDA SAĞLADIĞI HAKLAR NELERDİR?

Ülkemizde karşılıklılık esası dikkate alınmak şartıyla ikamet iznine sahip, yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan ve sağlık sigortasından yararlanma hakkı bulunmayan ve Türkiye'de bir yıldan uzun süredir yerleşik bulunan yabancılar, genel sağlık sigortasından yararlanabilmektedir. Şayet ikamet izni ile Türkiye'de bulunan yabancıların vatandaşı olduğu devlet; kendi ülkesinde ikamet izni ile bulunan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına belirtilen hakları sağlamıyorsa, karşılıklılık uyarınca yabancı da Türkiye Cumhuriyetinde bu haklardan yararlanamayacaktır.

İkamet izni sahibi yabancıların genel sağlık sigortasından yararlanabilmesi için talepte bulunması gerekmektedir. Genel sağlık sigortası, bireyin sigortalı sayıldığı tarihten önce mevcut olan kronik hastalıkları dışında kalan diğer hastalıklarının tedavisini kapsamaktadır. Genel sağlık sigortası kapsamına alınan yabancıların eşleri ve çocukları da sigorta kapsamına girmektedir.

KAYNAKLAR

Mevzuat

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu
6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu
Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik (Resmi Gazete: 17 Mart 2016, 29656)

Akademik Çalışmalar

Saliha Halıcı, Türkiye'de Yabancıların Eğitim ve Öğretim Hakkı, Yüksek Lisans Tezi, 2017, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
Murat Şen, İnsan Hakları Bağlamında Çalışma Hakkı, MÜHFD, C. II, S. 2, 2013.
"Türkiye'de Sığınmacı Ve Göçmenlerin Adli Yardıma Erişimi: Tespitler Ve Öneriler", www.mhd.org.tr, Erişim Tarihi: 22.05.2021.
"LGBTİ+'ların Hukuk Gündemine (İçeriden) Bir Bakış: 2019-2020", www.spod.org.tr/, Erişim Tarihi: 22.05.2021

İnternet Kaynakları

www.egm.gov.tr/yabanciyim-ikametgah-ve-seyahat-haklarimla-ilgili-bilgi-almak-istiyorum
Göç Sağlığı Dairesi Başkanlığı (saglik.gov.tr)
www.sbb.gov.tr/ozel-ihtisas-komisyonu-raporlari/
<http://calismaizni.gov.tr>

HAZIRLAYANLAR

Av. Ayşe Dilara Kaçar
Av. Ayça Doğu
Av. Irmak Aybartürk
Av. Beste Küçükşahin
Av. İbrahim Barış Sayar

www.17mayis.org

www.kaosgl.org